

Pastorácia

Liturgické úkony

Človek vyjadruje svoj vzťah k Bohu nielen slovami, ale aj svojím postojom. V liturgii má všetko svoj význam. Mladý kresťan má preto poznať symboly, úkony, postoje, gestá... Má dobre poznať "*liturgickú reč*". Len vtedy sa bude vedieť naplno zapojiť do oslavy Pána Boha a aspoň čiastočne zodpovedať na otázku: "*Ako ti, Bože, dobre slúžiť?*" Preto si postupne vysvetlíme najzákladnejšie liturgické pravidlá.

Pokľaknutie

Je to vzdanie úcty Pánovi. Keď prichádzame do kostola, pokľaknutím pozdravíme Pána Ježiša vo svätostánku.

Pokľakneme na pravé koleno, nepredkláňame sa. Ruky ostávajú zopäté (prípadne pravá je na hrudi - srdci a ľavá je spustená pozdĺž tela) a neopierajú sa ani o kolená, ani o zem. Nikdy nepokľakneme za chôdze. Keď pokľakneme spoločne, potom sa snažíme naraz.

Kľáčanie

Vyjadrujeme tým pokoru. Je prejavom klaňania sa Pánu Bohu. Boh je väčší ako my. Kľáčime vzpriamene a ticho, neotáčame hlavou, ruky zostávajú zopäté na srdci, päty sú spolu. Nesedíme na päťách.

Poklona

Znamená vzdanie úcty. Poklonou zdravíme oltár ako najdôležitejšie miesto v kostole, ktoré kňaz dokonca uctieva bozkom. Telo zostáva rovné, skláňa sa len hlava a trochu ramená. Poklonu robíme pomaly a úctivo.

Sedenie

Keď sedíme v kostole, znamená to, že sa nikam neponáhľame, ale máme čas pre Ježiša a chceme ho v pokoji počúvať. Nepredkláňame sa, nenakláňame hlavu dopredu, chrbát zostáva rovný. Nohy nenatáhujeme pred seba, ani ich nedávame pod lavicu, kolená a špičky zostávajú vedľa seba. Ruky máme položené na kolenách.

Státie

Je symbolom pripravenosti, bdelosti. Kto stojí, nespí, ale je pripravený vydať sa na cestu, alebo urobiť nejakú úlohu.

Státím vyjadrujeme aj úctu voči tomu, s kým hovoríme. Státie v kostole znamená nielen pripravenosť počúvať, ale aj urobiť to, čo chce Boh. Stojíme rovno, vzpriamene, neopierame sa o stenu alebo o lavicu. Päty sú spolu.

Podávanie ruky

Vyjadruje sa tým odpustenie, priateľstvo, jednota. Pri svätej omši si podávame ruky pred svätým prijímaním po slovách: "*Dajte si znak pokoja!*" Podávame si pravú ruku. Najprv podá ruku kňaz najbližším miništrantom, tí ju podajú zase svojim susedom. A tak to ide ďalej. Pri

podávaní ruky sa pozeráme rovno do očí. (Ten, kto podáva ruku, hovorí: "*Pokoj s tebou.*" Druhý odpovedá: "*I s duchom tvojim.*")

Zložené ruky

Znamenajú ochotu slúžiť. Nedávame si ich za chrbát, ani nám nevisia voľne popri tele. Ak držíme zložené ruky na srdci, dávame tým najavo, že sa modlíme nielen ústami, ale aj srdcom. Dlane sú zložené k sebe, prsty smerujú hore, pravý palec je na ľavom. Takto zložené ruky vyjadrujú, že modlitba má stúpať hore k Bohu.

V minulosti sluha vyjadroval oddanosť svojmu pánovi tak, že si kľakol a takto zložené ruky dal do rúk svojho pána. Tým ho uznával za svojho pána. Toto gesto vyjadruje, že naším pánom je Boh.

Rozopäté ruky

Rozopäté ruky kňaza pri modlitbe všetkým pripomínajú, že Boh nás pozýva k sebe. Keď máme niekoho radi a chceme mu ísť naproti, natiahneme k nemu ruky.

Tiež nám pripomínajú ruky Pána Ježiša na kríži - ak chceme byť podobní Pánovi, máme byť ochotní pre neho niečo obetovať.

Chôdza

Pri oltári vyjadruje radosť a pripravenosť k službe. Teda nie "*zmätok na bojisku*". K oltáru nepatrí ani "*pokus*", ani "*ľahanie nôh*". Pri skupinovej chôdzi sa snažíme udržať rad a rovnaké rozostupy. Zopäté ruky držíme v rovnakej výške.

Znamenie kríža

Pripomína, že Pán Ježiš z lásky k nám zomrel na kríži a že my pre neho dokážeme tiež niečo obetovať. Zobrať na seba každodenné kríže.

Veľký kríž - Robíme na začiatku a na konci svätej omše, na začiatku a na konci modlitby. Ľavá ruka je položená vo výške žalúdka a pravou rukou (prsty sú spolu) sa dotýkame na čele, na srdci, na ľavom a potom na pravom ramene.

Malý kríž - Robíme pri svätej omši pred evanjeliom tak, že ľavá ruka je položená vo výške žalúdka a palcom pravej ruky (prsty sú spolu) robíme krížik:

- na čele - symbol, že o slovách Pána Ježiša budeme rozmýšľať.
- na ústach - vyjadruje, že o slovách Pána Ježiša budeme hovoriť.
- na srdci - znamená, že slová Pána Ježiša chceme uchovávať v srdci.

Znamenie kríža konáme vždy s úctou a pokojne. Máme si pritom uvedomiť, čo robíme.

Ústa

Radostne a ochotne sa zapájajú pri odpovediach i speve. Kto si mrmle, alebo kto mlčí, určite nemá na mysli službu Pánovi. Kto dokáže hovoriť jasne, zreteľne a správne, dáva najavo, že berie svoju službu vážne. Zúčastňuje sa na nej naplno.